

Resums

Carla Bazzanella, Cristina Bosco, Alessandro Garcea, Barbara Gili Fivela, Johanna Miecznikowski, Francesca Tini Brunozzi

Allora i *allors*: funcions, convergències i divergències

En aquest article analitzem les funcions, les convergències i les divergències del connector italià *allora* i del francès *alors* a partir de dos textos italians (*Novellino*, en italià antic, i *Paso Doble*, en italià actual) i les corresponents traduccions franceses. Aquest marcador del discurs s'utilitza de manera diferent en les dues llengües com l'anàlisi contrastiva permet posar de manifest quantificant explícitament el grau de correspondència, omissions i traduccions no literals. Més encara, aquest treball confirma l'existència de funcions que poden ser identificades com a més centrals o més perifèriques dins d'una certa configuració i també manifesta l'existència de preferències interlingüístiques en un grup de formes més o menys ric per a expressar una funció particular. La polifuncionalitat i la dependència contextual que caracteritza els marcadors del discurs en general expliquen les diferències de traducció i, per tant, motiven els diferents matisos de significat que diferencien *allora* (tant respecte a l'italià antic com a l'actual) del marcador francès *alors*.

Paraules clau: marcadors del discurs, traducció, polifuncionalitat, context, *allora*, *alors*, italià, francès.

Karin Aijmer

El significat i les funcions del marcador del discurs suec *alltså*. Aportacions a partir d'un corpus de traducció.

L'objectiu d'aquest article és estudiar la contribució que pot fer l'anàlisi contrastiva a l'anàlisi dels marcadors del discurs, així com explorar si l'anàlisi contrastiva es pot enriquir considerant la gramaticalització i la pragmaticalització dels marcadors del discurs. Hem triat l'estudi del marcador del discurs suec *alltså* i la seva correspondència alemanya *also*, amb significat inferencial. En l'article mostrem que *alltså* (i *also* en alemany) es converteix en un marcador de pregunta o de reformulació. Si diferenciem dos tipus de marcadors de reformulació, podem explicar que aquest adverbí consecutiu desenvolupi significats equivalents als dels connectors *és a dir* o *en altres paraules*. Igualment, posem de manifest que hi ha diferències entre el suec i l'alemany que poden ser explicades per mitjà de la gramaticalització.

Paraules clau: marcadors del discurs, traducció, corpus paral·lel, gramaticalització, pragmaticalització, *alltså*, *also*, suec, alemany, anglès.

Richard Waltreit, Ulrich Detges

Funcions diferents, històries diferents. Partícules modals i marcadors del discurs des d'un punt de vista diacrònic

Una de les principals preocupacions de la recerca recent sobre marcadors del discurs, partícules modals i elements relacionats, ha estat el problema de la delimitació categorial neta entre les classes de paraules implicades més importants. Comparant la partícula discursiva de l'espanyol *bien* i la seva correspondència directa en francès, la partícula modal *bien*, mostrem que la diferència funcional entre marcadors del discurs i partícules modals pot ser explicada en termes diacrònics. En altres paraules, marcadors del discurs i partícules modals deriven de diferents històries diacròniques i, per tant, de diferents estratègies pragmàtiques. Les estratègies que poden donar com a resultat marcadors del discurs es relacionen amb la coordinació conjunta de la interacció humana. En canvi, les estratègies que donen lloc a partícules modals fan referència a l'estatut d'una determinada proposició per al discurs que segueix. Els nostres resultats suggereixen que hi ha nivells de generalització en el canvi semàntic per sota de les tendències generals de la subjectivació (Traugott i Dasher 2002) i, encara més important, aporten modificacions específiques per a aquests nivells de generalització i finalment per al concepte mateix de subjectivació.

Paraules clau: marcadors del discurs, partícules modals, gramaticalització, subjectivació, *bien*, espanyol, francès.

Jesús Romero-Trillo

Gestió adaptativa en el discurs: el cas dels marcadors del discurs d'implicació en converses en anglès i espanyol

Aquest article descriu el procés de la gestió adaptativa en el discurs com la principal eina usada pels parlants per reformular idees en la parla, especialment a través de marcadors del discurs. Els marcadors del discurs es mostren com a elements que, per l'especificitat operativa o d'implicació que tenen, serveixen per a reconfigurar el punt de vista cognitiu del parlant-oient en un context determinat. És especialment important entendre i estimular aquesta capacitat en el cas d'aprenents no nadius d'una llengua, atès que necessiten dominar els aspectes pragmàtics d'un nou idioma i no només els components sintàctics i semàntics. A través de l'anàlisi de la secció oral del *Corpus London-Lund* i del *Corpus de Referencia del Español Actual*, l'article presenta específicament la comparació d'alguns marcadors d'implicació en anglès i en espanyol a fi de determinar les diferències funcionals entre ambdues llengües en aquest punt. Els resultats mostren una asimetria pragmàtica en l'ús dels marcadors del discurs en anglès i espanyol, fet que indica la importància d'estimular aquesta recerca per beneficiar els estudis contrastius i aplicats a l'ensenyament.

Paraules clau: marcadors del discurs, pragmàtica contrastiva, marcadors d'implicació, gestió adaptativa, anglès, espanyol.

Marta Fernández-Villanueva

Usos de *also* in alemany oral semi-informal

Also (per tant, és a dir, doncs, bé, vaja) continua apareixent en les darreres gramàtiques i diccionaris de l'alemany preferentment com a adverbi amb funció connectiva conclusivo-consecu-

tiva, funció que es correspon fonamentalment amb l'ús que té en alemany escrit formal. Tanmateix, la seva funcionalitat com a partícula modal està documentada des dels inicis de l'anomenada *Partikelforschung*, tot i que encara resten usos per investigar de manera sistemàtica tenint en compte les diferències entre l'alemany oral i l'alemany escrit –en la concepció o en la realització.

Sobre la base de dades empíriques, en aquest article ens proposem analitzar els usos d'*also* en interaccions orals semi-informals. Les dades procedeixen d'una submostra del corpus VARCOM (alemany, castellà, català) que recull la producció de parlants nadius d'alemany, castellà i català en aquestes tres llengües com a L1, L2 i LE; els textos han estat elicitats mitjançant entrevistes semiestructurades i tasques de producció de textos narratius, descriptius, instructius, expositius i argumentatius. En concret, analitzem la presència i la freqüència d'*also* en posició inicial d'oració o seqüència, les funcions que realitza com a connector logicosemàntic o com a marcador del discurs i la interacció i les interrelacions entre aquestes funcions, a fi de contrastar els resultats amb la descripció que ofereixen les obres de referència actuals.

Paraules clau: marcadors del discurs, partícules modals, *also*, alemany oral

Anna Matamala

La traducció de *oh* en un corpus de comèdies de situació doblades

Aquest article es proposa estudiar les funcions de la interjecció *oh* en un corpus de comèdies de situació angleses i la seva traducció en la versió doblada al català. Després de definir les funcions i els patrons d'aquesta unitat en el corpus anglès original i d'intentar proposar-ne una classificació, s'analitzen les estratègies de traducció tenint en compte diversos factors com la freqüència i les restriccions específiques pròpies d'aquest tipus de traducció audiovisual, com ara la sincronització labial. S'analitza si *oh* es tradueix per interjeccions, s'omet o es tradueix per estructures no interjectives en la versió catalana, tot fent èmfasi en la combinatòria d'aquesta unitat.

Paraules clau: Interjeccions, traducció audiovisual, oralitat, *oh*, català, anglès.

Elizabeth Closs Traugott

Article de discussió: Marcadors del discurs, partícules modals i anàlisi contrastiva (sincrònica i diacrònica)

En aquest article discutim tres elements comuns a les contribucions de Aijmer, Bazzanella et al., i Waltereit i Detges a aquest volum de *CatJL*. Un és els usos modals dels marcadors del discurs i les distincions entre marcadors del discurs i partícules modals. El segon són les proves que els articles aporten per al canvi diacrònic que han patit els marcadors concrets que s'hi estudien, en relació amb la distinció entre gramaticalització i pragmaticalització. Finalment, plantegem algunes qüestions relatives a la metodologia de selecció de dades en estudis contrastius.

Paraules clau: modalitat, gramaticalització, pragmaticalització, subjectivació, correspondència zero en traducció, escriptura.

Neal R. Norrick

Article de discussió: Marcadors pragmàtics, interjeccions i discurs

Aquest article s'ocupa d'aspectes relatius als marcadors pragmàtics, les interjeccions i l'anàlisi del discurs al voltant de tres contribucions a aquest volum de la revista. Després d'una clarificació terminològica inicial en l'àrea dels marcadors pragmàtics en general i dels marcadors del discurs més específicament, introduïm una perspectiva sociolingüística interaccional sobre els marcadors pragmàtics en contrast amb l'enfocament de gestió adaptativa del discurs que proposa Romero. En segon lloc, tractem el tema de les dades escrites vs. les orals en relació amb els articles de Fernández-Villanueva i de Matamala, i focalitzem en les interjeccions i la distribució que tenen, en particular en el tema de les funcions pragmàtiques del marcador del discurs *oh* en anglès discutit en l'article de Matamala. Finalment, ampliem el debat a la consideració general de les interjeccions com a marcadors pragmàtics.

Paraules clau: marcadors pragmàtics, marcadors del discurs, interjeccions, *oh*.
